

Số: 01/2025/QĐST-VDS

Khánh Hòa, ngày 04 tháng 8 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 - KHÁNH HÒA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Diệu.

Thư ký phiên họp: Ông Trần Mạnh Long - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Như Yên - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 8 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 177/2025/TLST-DS ngày 21 tháng 5 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST-DS ngày 21 tháng 7 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Hồ Vũ Bích L, sinh năm 1974 (có đơn xin vắng mặt).

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:** Ông Hồ Trung C, sinh năm 1979 (vắng mặt).

Cùng địa chỉ: Tổ dân phố 2X, phường P, tỉnh Khánh Hòa (cũ là khu phố 8, phường K, thành phố P, tỉnh Ninh Thuận).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 13/5/2025 và quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu bà Hồ Vũ Bích L trình bày:

Bà và ông Hồ Trung C là chị em ruột. Cha bà là cụ Hồ Tâm C (đã chết năm 1985), mẹ bà là cụ Vũ Thị L (đã chết năm 2011). Cha mẹ bà có 02 người con chung là: Hồ Vũ Bích L và Hồ Trung C. Cha mẹ bà không có con nuôi, con riêng nào khác. Ông C không có vợ, con.

Ông Hồ Trung C có biểu hiện bệnh lý tâm thần từ khoảng năm 2008, các biểu hiện ban đầu là không nói chuyện, giao tiếp với ai, rồi đập phá, la hét, không nhận thức được sự việc xung quanh, gia đình đã đưa ông C đi khám ở Bệnh viện chuyên

khoa da liễu – tâm thần tỉnh Ninh Thuận nhưng không đỡ. Sau đó đã đưa ông C tới Trung tâm nuôi dưỡng người tâm thần (ở xã Mỹ Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận) để khám, điều trị từ năm 2011 đến nay.

Ngày 16/6/2025, bà Hồ Vũ Bích L có đơn đề nghị Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự đối với ông Hồ Trung C. Ngày 30/6/2025, Toà án nhân dân thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận (nay là Toà án nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa) ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 07/2025/QĐ-TA, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện việc giám định về năng lực hành vi, khả năng nhận thức, làm chủ được hành vi đối với ông C.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 5498/KLGD ngày 18/7/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận đối với Hồ Trung C như sau: *“Về y học: Đương sự có: Tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD 10). Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*.

Nay bà Hồ Vũ Bích L là chị ruột của ông Hồ Trung C đề nghị Tòa án tuyên bố ông C là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Kể từ khi thụ lý việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký Tòa án đã tuân thủ đúng theo pháp luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự đã thực hiện đầy đủ quyền, nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hồ Vũ Bích L là có căn cứ, phù hợp pháp luật nên đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà L, tuyên bố ông Hồ Trung C là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết: Bà Hồ Vũ Bích L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hồ Trung C mất năng lực hành vi dân sự nên xác định quan hệ pháp luật là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án được quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có địa chỉ tại: Tổ dân phố 2x, phường P, tỉnh Khánh Hòa nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân khu vực 5 - Khánh Hòa.

[1.2] Về việc vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu bà Hồ Vũ Bích L có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp, giữ nguyên yêu cầu, ý kiến trình bày tại hồ sơ việc

dân sự. Do đó, Tòa án căn cứ khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự giải quyết vắng mặt đương sự trên.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Ông Hồ Trung C có biểu hiện bệnh lý tâm thần từ khoảng năm 2008, các biểu hiện ban đầu là không nói chuyện, giao tiếp với ai, rồi đập phá, la hét, không nhận thức được sự việc xung quanh nên đã được bà L và gia đình đưa đi khám ở Bệnh viện chuyên khoa da liễu – tâm thần tỉnh Ninh Thuận nhưng không không đỡ. Sau đó, ông C được đưa tới Trung tâm nuôi dưỡng người tâm thần (ở xã Mỹ Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận) để khám, điều trị ở đây từ năm 2011 đến nay. Do đó, bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hồ Trung C mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 5498/KLGD ngày 18/7/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận đối với ông Hồ Trung C như sau: “1.1. Về y học: Đương sự có: Tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD 10). 1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

[4] Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, Kết luận giám định pháp y tâm thần và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Khánh Hòa tại phiên họp. Tòa án nhân dân khu vực 5 – Khánh Hòa nhận thấy có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Vũ Bích L về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hồ Trung C là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật hộ tịch, Bộ luật dân sự và các quy định khác của pháp luật có liên quan.

[5] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Khánh Hòa tại phiên họp là có căn cứ và phù hợp nên được chấp nhận.

[6] Về lệ phí: Bà Hồ Vũ Bích L phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 144; Điều 149; Điều 366; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của người yêu cầu bà Hồ Vũ Bích L.

Tuyên bố ông Hồ Trung C, sinh năm 1979. Địa chỉ: Tổ dân phố 2X, phường P, tỉnh Khánh Hòa (cũ là khu phố X, phường K, thành phố P, tỉnh Ninh Thuận) là người mất năng lực hành vi dân sự.

Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật hộ tịch, Bộ luật dân sự và các quy định khác của pháp luật có liên quan.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Vũ Bích L phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền số 0001297 ngày 20 tháng 5 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận (nay là Phòng Thi hành án dân sự khu vực 5, Thi hành án dân sự tỉnh Khánh Hòa). Bà L đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Khánh Hòa có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Khánh Hòa có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND khu vực 5 – Khánh Hòa;
- THADS tỉnh Khánh Hòa;
- UBND phường Phan Rang;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Diệu